

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40 kiadás 1959 október 26 21 óra 25 perc

Kongresszusi órsz. kezdődött a pécsszabolcsi bányakerületben

48

1959 október 26

A Pécsi Szénbányászati Tröszt pécsszabolcsi kerületének üzemében - István és Béke aknán - hétfőn kongresszusi órsz. kezdődött a legfontosabb feladatok megoldásáért. A termelésben eddig jó eredményt értek el az üzem dolgozói, eléget tettek le 4 százalékos kongresszusi vállalásuknak, s így az év eleje óta csaknem 16:000 tonna szenet küldtek felszínre előírányzatukon felül. Más területeken azonban elmaradtak, így például az improduktív műszakok számának csökkentésén is. A pécsszabolcsi bányások most elhatározták, hogy a kongresszusig az előirtnál kisebb létszámra szorítják le az improduktív munkások számát. Felülvizsgálták a munkahelyeket és 22 olyan beosztású dolgozót találtak - külszíni szállítáznál, műhelyekben, időmérésnél - akiknek munkáját jobb szervezéssel munkatársaik is elvégezhetik minden különösebb megerőltetés nélkül. Ezeket a munkásokat közvetlenül a szénfelára irányították, ami havonta körülbelül fél ezerrel több produktív műszakot jelent. Ezenkívül három olyan nagy fejtést alakítottak ki, amelyekből a bányüzem termelésének 55 százaléka fedezhető. A szabolcsi terület aknáinak dolgozói a gazdaságosabb termelésen kívül újabb négy és fél-ezer tonna szenet termelnek az év végéig tervén felül. /MTI/

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1 kiadás 1959. október 27. 6 óra - perc

Józsefváros lakóinak ezernyi ügyét vállalják magukra a tanácstagok - Sokszáz felszólalás, javaslat a VIII. kerületi tanács előtt

1

1959. október 27.

Az utóbbi fél évben, májustól mostanáig, ezernyi helyi vagy közérdekű javaslat, kérés, panasz hangzott el a VIII. kerületi tanácstagok beszámolóján, fogadóóráin. Bősz egy részére maguk a tanácstagok adtak kielégítő választ, sokszáz kérést, bejelentést, javaslatot pedig továbbítottak a tanácsnak, amely rövid idő alatt kivizsgálta, mérlegelte ezeket, s minden kérdésre írásban válaszolt. A Práter utca, Szigony utca, Baross utca, Vajdahunyad utca lakói közül többen panaszkodtak egyes kisipari szövetkezetek, kisebb üzemek, üzembérek tulajdonos munkájára, éjjeli rakodására, kormos füstöt árasztó kéményeire. A tanács az esetek egy részében a törvény szigorával lépett fel, más esetekben megnyugtató választ kapott az illető termelőrésszelgok vezetőitől, s ezt közzölte a bejelentéseket továbbító tanácstagokkal.

Sokan szövatették - például a Práter utcában, a Rakóczi téren, a Baross utcában és másutt -, hogy az italboltok sok lármas, garázda vendége zavartja a pihienni vagyó dolgozók nyugalmit, az utca csendjét, s viselkedésük a közterülekre ütközik. A tanács a kerületi rendőrkapitányseg közreműködését kérte és ígéretet kapott, hogy az italboltokat szigorubban ellenőrzik, sűritik a rendszert, a vállalat vezetői viszont egyes szöbanforgó italboltok átalakításával kulturáltabb környezetet teremtsenek, s ez hat majd az odajárók megatartására is.

A Kisfaludy-köz, a Losonci utca és a Kemény Zsigmond utca egyes lakói, a többiek nevében is szólva, tejboltot, Röltex-üzletet kértek, illetve javasolták a Tűker-pincék nyitvatartásának módosítását. Az elsőre a válasz: meglez a tejbolt, a másodikra: a legközelebbi Röltex-üzletben átszervezéssel meggyorsították a kiszögalást, de a hároméves tervben szerepel egy Röltex-üzlet megnyitása is a Kulich Gyula-téren, a harmadikra adott válasz: a tanács közbenjárására a környékbeli Tűker-pincék felváltva később zárnak.

/folyt.köv./

B 2. kiadás 1959. október 27. 6 óra 05 perc

/Józsefvaros lakóinak...folyt./

Olyan javaslat is elhangzott a kerületben, hogy jó lenne tisztasági fürdőt építeni a Józsefvarosban - a tanács elfogadta ezt a gondolatot és beilleszti tervébe. A Losonci utca 11. számú ház lakói, házuk csinosításához festékanyagot kértek, hogy átfesthessék az ajtókat, ablakokat - kérésüket méltányolta a tanács. Nem egyedülálló esetre kérték orvoslást a Beniczky utca egyik házában lakói: a házfelügyelő vasárnap nem volt hajlandó liftezni. A tanács itt is intézkedett. Többen hívták fel a figyelmet a sok elárúsító bódéra, amely a Népszínház utcai villamos-végállomásnál zavarja a gyalogos forgalmat - a tanács megáéva tette a javaslatot, s intézkedett, hogy a bódák egy részét távolítsák el onnan. Többszáz ilyen és hasonló javaslat, kérdés, panasz felvetése mutatja a bizalmat a tanács iránt, amelynek a lakosság érdekében megvalósított tervai, a lakossággal együtt elért eredményei lépten-nyomon tapasztalhatók a nagy budapesti munkáskerületben. /MTI/

-o-o-o-o-o-

Csaknem minden családnak van házában rádiója.

2

1959. október 27.

Felszabadulásunk utáni kulturális fejlődésünknek, az életszínvonal növekedésének egyik jellemzője a rádióelőfizetők számának állandó emelkedése. Házában 1938-ban 419.000 rádióelőfizető volt. A második világháború idején a készülékek számottevő része elpusztult, s 1945-ben mindössze 178.000 készüléket tartottak üzemben. Azóta a rádióelőfizetők száma rohamosan, évenként megkétszerezve szaporodott. A fejlődést jól mutatják az alábbi adatok: 1946-ban 282.000, 1948-ban 475.000, 1950-ban 613.000, 1953-ban 1.079.000, 1956-ban 1.570.000, 1959 szeptember 30-án pedig már 2.049.000 volt a rádióelőfizetők száma. A fejlődés 1950-ben volt a legnagyobb, amikor egy év alatt csaknem kétszázszorosra gyarapodott a készülék-tulajdonosok száma.

/folyt.köv./

B 3. kiadás 1959. október 27. 6 óra 10 perc

/Csaknem minden...folyt./

Figyelemreméltó, hogy 1938-ban minden ezer lakosra csupán 46 rádió jutott, ma már 1000 lakos közül több mint 200 rendelkezik rádióval; tehát alig van család házában, ahol nincs rádió.

A vidéki lakosság művelődési igényeinek fejlődését mutatja, hogy az 1938. évi 65 százalékkal szemben jelenleg az összes bejelentett rádiókészülékeknek 72 százaléka van vidéken.

A televízióelőfizetők száma ma már meghaladja a 34.000-at. /MTI/

-o-o-o-o-

Szabályozzák a kulesi Duna-kanyart - A tavaszi olvadások idejére kitisztítják a bekötőcsatornákat

3

1959. október 27.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság nagyjelentőségű folyamszabályozási és karbantartási munkákat végez az idén. A legnagyobb feladatot a kulesi Duna-kanyar szabályozása jelenti. A Duna szeszélyes folyása itt rendkívül megnehezítette a hajózást. A folyó hordaléka nem csökkentette a kanyar élességét, hanem ellenkezőleg, építette azt. Ezért határoztak el, hogy szabályozzák.

A hajózást akadályozó kanyar átformálását az idén kezdték meg. Ugy tervezték, hogy a mederből kitermelt kavicsból két terelőcsarkantyút építenek, amely majd nagyobb ivre kényszeríti a vizet. Nagyteljesítményű kanalaskotrógéppel kezdték meg a munkát, s eddig már több mint 60.000 köbméter kavicsot emeltek ki. A szabályozási munkálatok előreláthatólag jövőre befejeződnek.

Gondolnak az árvízvédelem gátak bővítésére és megerősítésére is. Átépítik a szigetközi és a bajai árvízgátakat. Már megkezdtek a dunai szabadkikötők forgalmi szempontjából fontos rendszeres őszi mélyítést. Kotrógépek dolgoznak a légmányosi kikötőben, az északi és a szabadkikötőkben, valamint a petróleum-kikötőben. A munkát a fagy beálltáig be is fejeződnek és így már kora tavasszal nagy háják is bejarhatnak ezekbe a kikötőkbe.

/folyt.köv./

B 4. kiadás 1959. október 27. 6 óra 15 perc

/Szabályozták a kulesi.....folyt./

terjék a Duna medrét Gönyű felett is. Ezen a részen a legnagyobb a hordalék-lerakódás. Az ausztriai nagyvízi szakasról lesodort iszap és kavics a medret réhamesan tölti. Ez a lerakódás idővel a hajózást is akadályozhatná, ezért fontos a meder állandó mélyítése. Fiszitják ezenkívül a Tisza, a Körös, a Rába és a Marcal medrét is.

A folyami kotrásen kívül mélyítik a belvizi csatornákat és a vízlevezetőket is. Ezekkel a munkákkal az év elejétől több mint hatmillió köbméter földet termelték ki. Most készül egy speciális kotróhajó a Balatonfüredi Hajógyárban, amely a Keleti főcsatorna karbantartási munkáit fogja ellátni. Azon dolgoznak, hogy az összes csatornát a tavaszi olvadások idejére használhatóvá legyenek. /MTI/

-o-o-o-o-

Itélet munkásvédelmi mulasztásért

4

1959. október 27.

Az Elektromos Készülékek és Anyagok Gyárában Sz.P.-né betanított munkásné olyan furógépen dolgozott, amely már nem felelt meg az előírásoknak. A marófejet rögzítő csavar, amely a szabványtól eltérően kiállt a gépből, beleakadt a munkásné karikagyűrűjébe és ujját tőből leszakította.

A Központi Kerületi Biróság ítéletében megállapította, hogy a baleset bekövetkezéséért részben Sz.P.-né, részben pedig Á.L. és P.V. művezetők felelősek. A munkásné a munkadarabok cseréjénél nem állította le a gépet, s a tilalom ellenére viselt gyűrűt munka közben. A vádlottak viszont nem ellenőrizték, hogy a dolgozók megtartják-e a munka végzésére vonatkozó szabályokat. A biróság a két művezetőt hat-hat hónapi javító-nevelő munkára ítélte, amelyet jelenlegi vállalatuknál kell eltölteniük, 15 százalékos béresékkéntés mellett. /MTI/

-o-o-o-o-

B 5. kiadás 1959. október 27. 7 óra - perc

Megyei klubok, olvasó társasutazások a fiatal mezőgazdasági szakemberek számára

5

1959. október 27.

Két hónappal ezelőtt a MEDOSZ elnöksége mellett megalakult a fiatal szakemberek bizottsága. Az öttagú bizottság feladata, hogy tervszerűen felmérje a fiatal mezőgazdasági szakemberek helyzetét és különböző intézkedéseket kezdeményezzen, amelyek a falun és gyakran tanyán élő ifju agronómusok életkörülményeinek javítását, továbbképzését, művelődését, szórakoztatását elősegítik. Az eddigi munkáját Munkási Lajos, a bizottság elnöke tájékoztatta az MTI munkatársát.

A fiatal szakemberek bizottsága megalakulása után azonnal felvette a kapcsolatot a KISZ-szel és az ifjusági szövetségtől már hasznos támogatást kaptunk tőlük valgrá-váltásokkal. Elhatároztuk, hogy a fiatalok helyzetének, kívánságainak megismerésére több megyében ankétot szervezünk, Békés-csában és Salgótarjánban már megvolt a fiatal szakemberek összejövetele és az itt elhangzott vélemények számos problémára ráirányították a megyei vezetők figyelmét. Felvetődött az a kívánság, hogy a megyeszékhelyeken klubjuk legyen a fiatal szakembereknek, ahol időnként találkozhatnak a mezőgazdaság területén dolgozó tudóssal, kiváló kutatókkal és vezető gyakorlati szakemberekkel. Ugyanakkor ezekben a klubokban mód nyílna arra is, hogy a falvakban és a tanyákon egymástól meg lehetőséggel élő fiatal szakemberek megismerkedjenek, megbarátkozzanak egymással. Két klub szervezése már megkezdődött: az egyik Békés-csában, a másik Szécsényben lesz.

A fiatal mezőgazdasági szakemberek általános kívánsága volt, hogy minél több külföldi tanulmányutat tegyenek számukra lehetővé. Ezt nem kívánják ingyen, így a KISZ Expressz Utazási Irodájának segítségével valószínűleg eleget tehetünk kérésüknek. Már a jövő évben társasutazásra mennék a fiatal agronómusok a Szovjetunióba, a Német Demokratikus Köztársaságba és Csehszlovákiába. Természetesen a közös kiránduláson megnézik a "hagyományos" látnivalókat is, de három-négy napot a mezőgazdasági nagyüzemek és kutató intézetek munkájának tanulmányozásával töltenek.

A fiatal szakemberek bizottsága az elmondottakon kívül több más kérdéssel is foglalkozik. Szeretnénk például elérni, hogy intézményesen megkönnyítsék az ifju mezőgazdasági szakemberek letelepődését, családalapítását. Munkánkat megnéhezíti, hogy az állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben és más munkahelyeken dolgozó mintegy 8000 fiatal szakember közül legfeljebb három-négyen laknak ugyanabban a faluban, vagy tanyán. Reméljük azonban, hogy a MEDOSZ, a KISZ és más társadalmi szervek segítségével eredményesen szolgálhatjuk a fiatal szakemberek problémáinak megoldását. /MTI/

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1959. október 27. 6 óra 15 perc

/Szabályoznak a külesei.....folyt./

terjék a Duna medrét Gönyű felett is. Ezen a részen a legnagyobb a hordalék-lerakódás. Az ausztriai nagyvízi szakasról lesodort iszap és kavics a medret folyamatosan tölti. Ez a lerakódás idővel a hajózást is akadályozhatná, ezért fontos a meder állandó mélyítése. Tisztítják ezenkívül a Tisza, a Körös, a Rába és a Marcal medrét is.

A folyami kotráson kívül mélyítik a belvízi csatornákat és a vízlevezetőket is. Ezekkel a munkákkal az év elejétől több mint hatmillió köbméter földet termeltek ki. Most készül egy speciális kotróhajó a Balatonfüredi Hajógyárban, amely a Keleti főcsatorna karbantartási munkáit fogja ellátni. Azon dolgoznak, hogy az összes csatorna tavaszi olvadások idejére használhatóak legyenek. /MTI/

-o-o-o-o-

Itélet munkávédelmi mulasztásért

*

1959. október 27.

Az Elektronos Készülékek és Anyagok Gyárában Sz.P.-né betanított munkásnő olyan furógépen dolgozott, amely már nem felelt meg az előírásoknak. A marófejet rögzítő csavar, amely a szabványtól eltérően kiállt a gépből, beleakadt a munkásnő karikagyűrűjébe és ujját tőből leszakította.

A Központi Kerületi Biróság ítéletében megállapította, hogy a baleset bekövetkezéséért részben Sz.P.-né, részben pedig Á.L. és P.V. művezetők felelősek. A munkásnő a munkadarabok cseréjénél nem állította le a gépet, s a tilalom ellenére viselt gyűrűt munka közben. A vádlottak viszont nem ellenőrizték, hogy a dolgozók megtartják-e a munka végzésére vonatkozó szabályokat. A biróság a két művezetőt hat-hat hónapi javító-nevelő munkára ítélte, amelyet jelenlegi vállalatuknál kell eltölteniük, 15 százalékos bércsökkentés mellett. /MTI/

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1959. október 27. 7 óra - perc

Megyei klubok, olvasó társasutazások a fiatal mezőgazdasági szakemberek számára

5

1959. október 27.

Két hónappal ezelőtt a MEDOSZ elnöksége mellett megalakult a fiatal szakemberek bizottsága. Az öttagú bizottság feladata, hogy tervszerűen felmérje a fiatal mezőgazdasági szakemberek helyzetét és különböző intézkedéseket kezdeményezzen, amelyek a falun és gyakran tanyán élő ifjú agrónomusok életkörülményeinek javítását, továbbképzését, művelődését, szórakoztatását elősegítik. Az eddigi munkáról Munkácsi Lajos, a bizottság elnöke tájékoztatta az MTI munkatársát.

A fiatal szakemberek bizottsága megalakulása után azonnal felvette a kapcsolatot a KISZ-szel és az ifjúsági szövetségtől már hasznos támogatást kaptunk tervünk valóságváltásához. Elhatároztuk, hogy a fiatalok helyzetének, kívánságainak megismerésére több megyében anketét szervezünk, Békés- és Salgótarjánban már megvolt a fiatal szakemberek összejövetele és az itt elhangzott vélemények számos problémára ráirányították a megyei vezetők figyelmét. Felvetődött az a kívánság, hogy a megyeszékhelyeken klubjuk legyen fiatal szakembereknek, ahol időnként találkozhatnak a mezőgazdaság területén dolgozó tudósokkal, kiváló kutatókkal és vezető gyakorlati szakemberekkel. Ugyaneköz ezekben a klubokban még nyílna arra is, hogy a falvakban és a tanyákon egymástól meglehetősen távol élő fiatal szakemberek megismerkedjenek, megbarátkozzanak egymással. Két klub szervezése már megkezdődött: az egyik Békésben, a másik Szécsényben lesz.

A fiatal mezőgazdasági szakemberek általános kívánsága volt, hogy minél több külföldi tanulmányutat tegyenek számukra lehetővé. Ezt nem kívánják ingyen, így a KISZ Expressz Utazási Irodájának segítségével valószínűleg elegendő tehetségű kérésüknek. Már a jövő évben társasutazásra mennék a fiatal agrónomusok a Szovjetunióba, a Német Demokratikus Köztársaságba és csehszlovákiaiba. Természetesen a közös kiránduláson megnézik a "hagyományos" látványokat is, de három-négy napot a mezőgazdasági nagyüzemek és kutató intézetek munkájának tanulmányozásával töltenek.

A fiatal szakemberek bizottsága az elmondottakon kívül több más kérdéssel is foglalkozik. Szeretnék például elérni, hogy intézményesen megkönnyítsék az ifjú mezőgazdasági szakemberek letelepülését, családalapítást. Munkáikat megnehezíti, hogy az állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben és más munkahelyeken dolgozó mintegy 8000 fiatal szakember közül legfeljebb három-négyen laknak ugyanabban a faluban, vagy tanyán. Reméljük azonban, hogy a MEDOSZ, a KISZ és más társadalmi szervek segítségével eredményesen szolgálhatjuk a fiatal szakemberek problémáinak megoldását. /MTI/

-o-o-o-o-

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 6. kiadás 1959. október 27. 7 óra 30 perc

Az irányelvek tükrében a tudományos dolgozók látják, milyen nagy perspektíva áll előttük - Nemesdy Ervin kandidátus nyilatkozata

6 1959. október 27.

Nemesdy Ervin, az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem docense, a műszaki tudományok kandidátusa nyilatkozott a VII. pártkongresszus irányelveiről:

- Amikor az irányelveket elolvastam, úgy éreztem, most érkezünk el oda, hogy nagyobb lépéseket haladhassunk előre a tudományos munkában, éppen, mint a népgazdaság más területein - mondotta, majd így folytatta: - Véleményem szerint a gazdasági feladatok között nagyfajta az egyetemek - s főszórván az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem - további fejlesztése.

- Ugy gondolom, nemcsak engem, hanem minden tudományos dolgozót örömmel tölt el, hogy a párt nagy súlyt helyez a tudományos munka további fejlődésére. Ezt bizonyítja az is, hogy például a szakfolyóirat kiadása jelentősen növekszik. Az utóbbi egy év alatt a mi egyetemünkön/lényegesen javult a szakfolyóirat kiadásának lehetősége. A Műszaki Kiadás tervei erre még nagyobb teret engednek, ami lehetővé teszi a műszaki színvonal általános emelését. A hallgatói létszám realis meghatározásával kapcsolatban körültekintő felmérésre **van** szükség az iparban, annak megállapítására, hogy mi a valóságos szükséglet. Valószínű, hogy az irányelvekben megjelölt 30-35 százalékos hallgatói létszám-növelés a mi területünkön nem lesz elegendő. Evék óta a végzett hallgatókat elcsúsztatva bizottan elnöke vagyok, s az a tapasztalatom, hogy az idén a felajánlott munkahelyek száma mintegy száz százalékkal meghaladta az egyetemről kikerült fiatal mérnökök számát. Erre az /.../ években nem volt példa. Ugyanakkor az egyetemen tanulmányi feladatok számának fokozottabb növelését igényli az a perspektíva is, amelyet a második ötéves terv feladatai elénk tárnak.

/is

- Az irányelvek félreérthetetlenül jelzik, hogy a technika, a műszaki kultúra emelése mindinkább nélkülözhetetlen alapja az ország általános fejlődésének. Ebből következik, hogy a tudományos munka területe egyre szélesedik, s mind nagyobb súlyt kap a népgazdaságban. Az irányelveket olvasva a tudományos dolgozók látják, hogy perspektívájuk lényegesen kiszélesedik.

/előző

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 7. kiadás 1959. október 27. 8 óra - perc

/Az irányelvek tükrében....folyt./

Mint párttagként, szeretném még elmondani, hogy egyetemünkön az utóbbi évben a politikai érdeklődés és viszonyunk a párthoz erősen megjavult. Ebben döntő része van annak, hogy lényegesen tervszerű, nyugodt, realis alapon nyugvó fejlődést, ingadozás nélküli előrehaladást látunk. Ez rendkívül meggyőző erővel hat nemcsak a kommunistákra, hanem a párttagokéikre is. /MTI/

-o-o-o-o-

Szovjet orvostudós előadása

7

1959. október 27.

Dr. A. I. Sztrukov professzor, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagja szorgon a Magyar-ról elmond. /MTI/

-o-o-o-o-

B 8. kiadás 1959. október 27. 11 óra 15 perc

A Demokratikus Jogászok Nemzetközi Szövetsége a demokratikus szabadságjogok fokozottabb védelméért - A DJNSZ pekingi titkarsági ülésének határozatai

8.

Abból az alkalomból, hogy a Kínai Állam- és Jogtudományi Szövetség meghívta a Demokratikus Jogászok Nemzetközi Szövetségének titkarságát a Kínai Népköztársaság megalakulásának 10. évfordulóján rendezett ünnepekre, a DJNSZ kibővített titkarsági ülést tartott Pekingben. Az ülésen a szövetség szovjet, kínai, csehszlovák, lengyel, magyar, angol, belga, brazil, francia, japán, indiai tagozatának képviselői vettek részt. A magyar tagozat képviselőjében az ülésen jelen volt dr. Benedek Jenő, a Magyar Jogász Szövetség főtitkára. Visszaérkezése után nyilatkozott az MTI munkatársának:

- A szövetség titkarsága elhatározta, hogy tovább folytatja a nemzetközi akciókat Manolisz Glezosz védelméért. Nemzetközi síkon lépéseket tesz, hogy helyezze hatályon kívül a görögországi kivételes törvényeket.

A DJNSZ a nemzetközi jog alapján megvitatta azt a leszerelési javaslatot, amelyet a Szovjetunió legutóbb az ENSZ-ben előterjesztett. A javaslat tanulmányozása alapján a szövetség állást foglalt abban, hogy a leszerelési javaslat megfelel az ENSZ alapokmánya elvéinek és elősegíti az alapokmányban foglalt békés együttműködés kiszélesítését és megvalósítását a világ valamennyi orszaga között.

A Demokratikus Jogászok Nemzetközi Szövetsége évek óta hangoztatja a tárgyalások szükségességét a nagyhatalmak közötti vitás kérdések elintézésére. Ezért a szövetség örömmel üdvözölte Hruscsov és Eisenhower találkoztóját, mert az megfelel a világ különböző országaiban élő, az emberiség sorsa iránt felelősséget érző jogászok meggyőződésének, a néptömegek egyöntetű óhajának.

A DJNSZ elhatározta, hogy bizottságot küld Laoszba a politikai és a nemzetközi jogi helyzet tanulmányozására.

A szövetség foglalkozott a gyarmati országok jogi kérdéseivel is. Felhívta a gyarmatokon és a függő országokban élő demokratikusan gondolkodó, haladó jogászokat, létesítsenek nemzeti tagozatokat az emberi és a demokratikus szabadságjogok fokozottabb védelmére.

/folyt.köv./

B 9. kiadás 1959. október 27. 11 óra 40 perc

A Demokratikus Jogászok...1.folyt.

8.

Az ülésen a nemzetközi jog szempontjából megvizsgálták a tibeti kérdést is. Ismeretes, hogy az imperialista körök irányítása alatt álló Nemzetközi Jogászbizottság Indiában ugynevezett vizsgálatokat folytatott a tibeti eseményekről, s több Tibetből elmenekült fegyveres ellenforradalmár vallomása alapján könyvet adott ki. A könyv egyes adatainak felhasználásával terjesztette elő az ENSZ mostani ülészakán javaslatát az ir és a malájföldi küldött. A DJNSZ a nemzetközi jog alapján tárgyilagosan megvizsgálta a kérdést, s megállapította, hogy a Nemzetközi Jogászbizottság által kidolgozott anyag teljes egészében ferdtetés, rágalom, s nem felel meg a nemzetközi jog feltételeinek. A DJNSZ deklarációjában hangsúlyozza, hogy Tibet mindig Kína szerves része volt, az ellenforradalmi elemek viszont a külföldi imperialisták támogatásával azért robbantottak ki fegyveres felkelést, hogy megzavarják a békés légkört Ázsiában és zavart keltsenek a két legnagyobb ázsiai állam kapcsolatában. A szövetség megállapította, hogy a Kínai Népköztársaság részéről Tibetben bevezetett demokratikus reformok szükségesek és a tibeti nép felemelkedését szolgálják. A DJNSZ hangsúlyozta, hogy az ugynevezett tibeti kérdés bármilyen formában való napirendre tűzése durva beavatkozás Kína belügyeibe.

A titkarsági ülés végül elhatározta, hogy a szövetség legközelebbi világkongresszusát 1960-ban rendezze meg, az előzetes tervektől eltérően Szófiában. A kongresszus napirendjén több fontos kérdés szerepel, így a semlegesség elméleti kérdéseiről, a nők egyenjogúságáról, valamint az atomenergia békés felhasználásának jogi kérdéseiről szóló referátumok. /MTI/

Megkezdték a sztálinvárosi meleghangermü mélykemencéinek felépítését

1959. október 27.

13.

A Dunai Vasmü meleghangermüvének 135 méter hosszú mélykemence csarnokában öt ikerkemence épül, amelyekben a hengerlésre kerülő acélöntecskéket előmelegítik. Az ikerkemencék vasszerkezete és pódiuma nagyrészt elkészült, füstcsatornákat és öt-egyenként ötven méter magas kéményeket is felépítették. A Vaskohászati Kemenceépítő Vállalat kemencekőművesei megkezdték a mélykemencék tüzálló falazását. Nagy mennyiségű, körülbelül tízezer tonna samott- és silitéglát építenek be a tavaszig. /MTI/

B 10. kiadás 1959. október 27. 11 óra 10 perc

A termelő munka számos területével ismerkednek az 5+1-es kísérleti iskolák tanulói

9.

Az új tanévben 161 gimnáziumban kezdik meg az úgynevezett 5+1-es oktatást. Ez azt jelenti, hogy a diákok a hét egy napját tanári felügyelettel, a legkiválóbb szakemberek irányításával üzemekben, vagy a mezőgazdaságban, esetleg a kereskedelemben gyakorlati munkával töltik. A gyakorlati foglalkozások módszerét, formáit szerződésben állapítják meg.

Vas megyében valamennyi gimnáziumban rendszeresítik az öt plusz egy napos oktatást. Szombathelyen és Kőszegen főként ipari, a járási székhelyeken pedig mezőgazdasági képzésben részesülnek a diákok. Egyelőre heti négy órát töltenek gyakorlati foglalkozással. A szombathelyi gimnáziumokból összesen 26 osztály tanulót oktatják hét üzemben.

A pécsi Széchenyi gimnáziumban már két évvel ezelőtt megkezdte a diákok gyakorlati életre nevelését. Ennek helyességét, eredményességét bizonyítja, hogy a múlt tanévben érettségizett, s ipari szakismereteket szerzett növendékek kivétel nélkül azonnal elhelyezkedtek. Hatan például a nyomaiparban, 16-an finommechanikai üzemben, többen a fényképezésben dolgoznak. Az iskola az új tanévre hét ipari és mezőgazdasági jellegű üzemmel kötött szerződést. Valamennyi helyen a legnagyobb segítőkészséget tapasztalták. A tananyagból lényeges rész nem marad el. Ehelyett a tanárok a korábbinál jobban segítik a gimnazistákat a tananyag alapos feldolgozásában. Úgynevezett módszertani kabineteket alakítanak, s korszerű szemléltető eszközök könnyítik meg a diákoknak a tananyag megértését és elsajátítását.

A miskolci Kilián György gimnázium diákjai a Lenin Kohászati Művek üzemébe járnak hetenként egyszer fizikai munkára. A Földes Ferenc gimnázium tanulójának egy része a 16-os Autójavító Vállalatnál tölt hetenként egy napot gyakorlati munkával. Az iskola szülői munkaközösségének üzem munkástagjai patronáló testületet alakítottak, s vállalták, hogy rendszeresen segítik a fiatalok gyakorlati képzését a gimnázium tanterületén.

/folyt.köv./

B 11. kiadás 1959. október 27. 12 óra 10 perc

/A termelő munka...1.folyt./

9.

Négy Zala megyei középiskolában is bevezették a gyakorlati oktatást, amelyben mintegy ezer fiatal vesz részt. A nagykanizsai Landler Jenő gimnázium első évfolyamának tanulói az olajiparral ismerkednek, a zalaegerszegi leánygimnázium öt első osztályának növendékei pedig a ruhaiparral. A Zrínyi Miklós általános gimnázium tanulói közül vesznek részt legtöbben - mintegy négyszázan a gyakorlati munkában. Többségük - mivel faluról bejárók - mezőgazdasági oktatásban részesül. Mind a termelőszövetkezet, mind az üzemek szívesen segítik az iskolás fiatalok gyakorlati oktatását. A diákok mellé a legjobb szakembereket adják, akik megmagyarázzák nekik az egyes munkafogásokat, az üzemek műszaki vezetői pedig szívesen előadásokat tartanak a tanulóknak.

A mintegy nyolcmillió forint költséggel most püti győr-révfalusi 12 évfolyamos kísérleti iskola diákjai bekapcsolódnak az öt plusz egy napos oktatásba. A tanulókat heti hat órát foglalkoztatják a gyakorlati munkában. Az oktatást igen körültekintően szervezték meg. A 12 évfolyamos iskola minden osztályából kikérték 10-12 olyan szülő véleményét, akik maguk is üzemekben dolgoznak. Az ő közvetítésükkel léptek kapcsolatban a Wilhelm Pieck Vagon- és Gépgyárral, ahol a szülők közbenjárására a szakmák legjobb mesterei foglalkoznak majd a fiatalokkal. A gyárban egyébként úgynevezett szakmunkás zsebkönyvet állítanak össze, amelyben a növendékek választ találnak a munkájuk közben felvetődő kérdésekre. A fiúk elsősorban olyan szakmákat tanulnak, amelyekben ma munkaerő-hiány van. Ilyen a lakatos és a vagonasztalos szakma. A lányok a Győri Textilművekben és más textilipari üzemekben végeznek gyakorlati munkát. Minden csoporttal nevelő lesz, hanem az is, hogy megteremtse a diákok és az üzemi fiatalok jó kapcsolatát, amelyet kiterjesztenek kulturális és sport területre is.

Békés megyében az üzemek és a tsz-ek is nagy megértéssel fogadták az új nevelési formát. A 41-es Autóközlekedési Vállalat, a Forgácsoló Szerkezépgyár, a Téglagyár, a Kötöttárugyár, a MEGYEVILL Vállalat, valamint a Kossuth Tsz és a Vörös Október Tsz felajánlották, hogy szívesen foglalkoztatják majd hetenként egy napon a középiskolásokat. A békéscsabai Rózsa Ferenc általános gimnázium pedagógusai felkeresik az üzemeket, tsz-eket, és megbeszélik a vezetőkkel a gyakorlati oktatás módját.

/folyt.köv./

B 12. kiadás 1959. október 27. 7 óra 35 perc

/A termelő munka...2.folyt./
9.

Szegeden a Rózsa Ferenc gimnázium 650 tanulója részesül hetenként egyszer gyakorlati oktatásban. A város legnagyobb üzemeiben - összesen 26 vállalatnál - többek között az Ujszegedi Kendergyárban, a Gyufagyárban, a különleges gyártmányairól ismert Orvosi Műszerkészítő és más kisipari szövetkezetekben a legjobb szakemberek oktatják majd a diákokat. Az előző években már kísérleteztek a gyakorlati képzéssel a gimnáziumban. Ekkor a tanulókon úgy akartak könnyíteni, hogy egyes kevésbé fontosnak vélt tárgyakat - mint például az ének, a második idegen nyelv - elhagyták. Ez a módszer azonban nem vált be; ezért most nem hagynak el egyetlen tárgyat sem, hanem megrövidítik a tananyagot.

A szolnoki Verseghy Ferenc gimnázium növendékei előtt több mint nyolc szakma elsajátítására nyílik lehetőség, amelyet párhuzamosan tanulnak az elméleti tárgyakal. Megállapodtak a helybeli vasipari, járműjavító, tejipari, kiskereskedelmi és a Patyolat Vállalattal, valamint a Butorgyárral, hogy biztosítsák a diákoknak a megfelelő gyakorlati oktatást. Az üzemekben a legjobb szakmunkások mellé állítják a tanulókat. A Patyolat vezetősége a kelmeifestést tanuló diákokat az iskola befejezése után elhelyezi. A gimnáziumban a nyáron több mint hatvanezer forintos költséggel műhelyt rendeztek be, ahol a tanulók az üzemi gyakorlatokon kívül is tovább fejleszthetik képességeiket. Az iskola vezetősége elmélet oktatást is szervez, hogy az egyes szakmákhoz kapcsolódó anyagismeretet is elsajátítsák a diákok. /MTI/

--- . ---
Tizenhárman szereztek meg a szakma ifju mestere címet a Dunai Vasműben

1959. október 27.

14.

A Dunai Vasmű fiataljai közül egy évvel ezelőtt sokan jelentkeztek a szakma ifju mestere cím elnyeréséért indított versenyre. A fiatalok egy évig 350 órás szakmai tanulmányon vettek részt. Az elméleti és a gyakorlati vizsgán tizenhárman álltak meg helyüket, közülük öten, Kozma Andor, Lucséra Károly, Radics György lakatosok, Tóth Jenő, Zibriczki Béla öntők kiváló eredménnyel vizsgáztak. A szakma ifju mesterei béremelést és külön jutalmat kapnak. /MTI/

B 13. kiadás 1959. október 27. 11 óra 11 perc

Recept-szerint "kosztolnak" a baromfiak - Évente több ezer vagonnyi abraktakarmányt lehet megtakarítani a koncentrált takarmánykeverékek felhasználásával

10.

Külföldi kísérletek és termelési tapasztalatok szerint egy-egy kiló baromfihoz előállításához általában 3 kiló abraktakarmány szükséges. Hazánkban 5 kiló körüli az 1 kiló hus előállításához felhasznált abraktakarmány normája, ami megdrágítja a termelést. A Földművelésügyi Minisztérium takarmánygazdálkodási osztályán elmondották, hogy nemrégiben széleskörű kísérleteket kezdtek a baromfitakarmányozás ésszerűsítésére. A tervek szerint az eddig többnyire egyoldaluan alkalmazott takarmányokat keverék, vagy koncentrátum alakjában adagolják, s így jelentősen csökkentik a hus- és tojás előállítási költségét. A tudományos alapossággal készült receptek, előírások szerint 10-12 féle takarmányból állítják össze az adagokat, s ezt a keveréket még kiegészítik vitaminokkal, antibiotikumokkal és nyomelemekkel.

A receptek gyakorlati kipróbálására a Gödöllői Kisállattenyésztési Kutató Intézet és több állami gazdaság vállalkozott. A kísérletek befejezése után - a tervek szerint már a jövő évben - megkezdik a csibetáp, tojótáp és baromfi koncentrátum nagyüzemi gyártását. Remény van arra, hogy a receptek alapján készülő takarmánykeverékek alkalmazásával évente több ezer vagonnyi abraktakarmányt takaríthatunk meg, illetve fordíthatunk más célra. /MTI/

--- . ---
Ezeröttszáz hektó szekszárdi kadarka

1959. október 27.

20.

A Szekszárd környéki történelmi borvidéken, bár az időjárás nem kedvezett a szőlőnek, a nagyüzemi gazdaságok 18-21 mázsa holdankenti termést szüretelnek. A mustok minősége is kielégítő: a kadarka cukorfoka eléri a 21-et, sőt a Béke Termelőszövetkezetben 24 cukorfokos mustot is mértek. A borvidéken az idén körülbelül 1.500 hektoliter szekszárdi kadarkát töltenek hordókba. /MTI/

B 14. kiadás 1959. október 27. 13 óra 15 perc

Ezerkétszáz tonna szenet termelnek terven felül a legfiatalabb komlói bányászok - Teljesítette évi tervét a tanbánya

11.

A komlói tanbányában az idén 250 másod- és harmadéves vajatartuló sajátítja el a bányász mesterséget. A jól képzett szakoktatók kiváló szakembereket nevelnek a fiatalokból, akik már tanuló korukban is arra törekednek, hogy újításokkal, ésszerűsítésekkel könnyítsék, gyorsítsák a főlé alatti munkát. Egyik ilyen hasznos újításuk a légvezetékek új kötés módja. Az ugynevezett gyorskötő bilincsel három-négy perc alatt köthetnek, vagy oldhatók meg egy-egy vezetékes csomót. Ezt a munkát régebben szakavatott szerelők is csak 10-15 perc alatt végezték el. A fiatalok ügyességét dicsérik azok a könnyen kezelhető kis szivattyúk is, amelyeket a vajarjelöltek szerkesztettek a munkahelyek víztelenítésére. A tanbánya már teljesítette évi tervét, így a vajarjelöltek az év végéig 1.200 tonna szenet küldenek felszínre tervükön felül. /MTI/

Legyőzik a természetet a mostoha talajadottságu lenti járás termelőszoetkezetei

1959. október 27.

12.

Zala megyében a lenti járás területén a mostoha talajadottságok miatt igen nehéz a szántóföldi növénytermesztés. A sovány erdei földeken hagyományos módszerekkel ugyszólván csak rozst és burgonyát termeltek, pedig - mint azt a járás 7 termelőszoetkezetének példája is igazolja - az erdei talajon is megterem a buza, a cukorrépa, csak banni kell tudni a földdel. A járási agrónómus, valamint a keszthelyi kísérleti intézet tájgazdaságának tudományos munkatársai tanáccsal segítik a közös gazdaságokat, amelyek természetátlugai ma már magasan tulszárnyalják a hagyományos módszerekkel gazdálkodó egyéni természetét. Cukorrépát ezen a vidéken sohasem termesztettek. Ebben az évben először a magyarföldi Béke Tsz-ben vetettek és holdanként 150 mázsa termést takarítottak be. Hasonló az eredmény kukoricából is: a holdankénti átlag, májusi morzsoltban számítva, 16 mázsa, míg egyéni csak 10-12 mázsát törtek le. A buza is 9-9.5 mázsával fejtett a termelőszoetkezetekben, míg az egyéni kisparcellákon alig 7 mázsát termelt holdanként. /MTI/

B 25. kiadás 1959. október 27. 13 óra 10 perc

Ismét nagy területeken terem a világszerte keresett vasi aprómag

15.

Vas megyében a századforduló óta a dolgozó parasztok egyik legjelentősebb bevétele az aprómagtermelésből származott. A vidék nagyszöru talaj- és éghajlati adottságait most a termelőszoetkezetek hasznosítják, s ebben az évben több mint 100 vagon aprómagot - elsősorban biborherét - takarítottak be a földekről. Az ebből származó bevétel megközelíti a négy és félmillió forintot. A jáki Kossuth Termelőszoetkezetben, ahol a vártnál is jobban sikerült a magfoglalás, csupán ez a termény 10-15 forinttal növeli egy munkasegység értékét. A tavasszal alakult fiatal közös gazdaságok is nagy területen termeltek aprómagvakat, s már az első esztendőben számottevő mennyiségű magot fogtak. A termeltető vállalat az átvett termény jó részét exportálja: Nyugat-Németországba, Olaszországba és több más európai államba küldenek a magtári készletből.

A megye szöetkezetei, a régi és az új közös gazdaságok egyaránt, most tovább növelték az aprómagvak vetésterületét, s a nemrég kialakított nagyüzemi táblákon gondosan előkészített talajba 4.100 holdon vetettek, zömmel biborherét. /MTI/

Orvosok is segítik a Veszprém megyei termelőszoetkezeteket

1959. október 27.

17.

A veszprém megyei kórház orvosai elhatározták, hogy a tsz-közögeket rendszeresen segítik egészségügyi problémáik megoldásában. A kórház vezető orvosai egy-egy községet patronálnak, időnként felkeresik a termelőszoetkezetek központjait, megvizsgálják a jelentkező tsz-tagokat, egészségügyi tanácsokkal látják el őket. Rendszeres kapcsolatot tartanak a körzeti orvosokkal. A Veszprém megyei kórház és a rendelőintézet orvosai télen számos tsz-közögeben tartanak előadásokat egészségügyi kérdésekről, a betegségek gyógyításáról és főleg megelőzéséről. /MTI/

B 16. kiadás 1959. október 27.

13 óra 15 perc

Befejeződött a rizsaratás a Kőrös-vidéki termelőszövetkezetek telepein

19.

A Kőrös-vidéki termelőszövetkezetek, szakcsoportok befejezték a rizs aratását, s a cséplőgépek eddig 560 vagon rizst engedtek zsákokba. Az időjárást figyelembe véve a 14 mázsás átlag igen jónak mondható. Az új, továbbá az egy-két éves rizstelepek a szeghalmi Rákóczi, s a mezőberényi Vörös Csillag Tsz-ben 24-26 mázsás terméssel fizettek. Különösen a szovjet rizsfajták emelkedtek ki. Szeghalom és Kőrös-ladány között, a 243 holdas rizstelepen, a barnulásos betegségek ellenálló Uzrosz és Dubovszki rizsfajták 18 mázsás átlagtermést adtak. /MTI/

Nagy mennyiségű finomfőzeléknek való cukorsárgarépa érkezett a Dunántulról

1959. október 27.

21.

A Nagyvásártelepre kedden reggel 78 vagon és 24 tehérgépkocsi áru érkezett, ebből 1 vagon vöröshagyma, 36 vagon burgonya, 6 vagon fejeskáposzta, 8 vagon főzeléknek való cukorsárgarépa, 1 vagon különféle zöldség, 2 vagon ezüsthéju süttőtök, 1 vagon karfiol, 1 vagon fehérpaprika, 1 vagon vegyes gyümölcs, 10 vagon alma, 2 vagon szőlő, 2 vagon mogyoró, 5 vagon vágott baromfi és 2 vagon citrom.

Kedden Győr vidékéről 8 vagon finomfőzeléknek való cukorsárgarépát szállítottak a fővárosba és ottani termelőszövetkezetek. Az állami boltokban levélzetétől megtisztítva kilónként 2.-, a levésbevaló sárgarépát 1.60 forintért árusították. A céklarépából a nagyobb gumójut kilónként 1.60, az egyiptomi fajtájú lapos, vérpiros céklát 2.- forintért adták. A piroskáposztát kilónként 3.20, a kelkáposztát 1.60-2.- forintért hozták forgalomba. A burgonya, a vörös- és a fokhagyma és a gyökérzöldség ára nem változott. A földművelésszövetkezeti csarnoki boltok a falusi zsiros tehénturót kilónként 12, a főzöveget 46 forintért árusították. A hüvelyestermék és a gyümölcs ára nem változott. /MTI/

B 17. kiadás

1959. október 27.

13 óra 15 perc

Tizenhat és fél mázsás buza átlagtermés - Korszerűen szervezett nagyüzemekké fejlesztik a tangazdaságokat

10.

Az agráralkotás intézmények tangazdaságaiban az idei év kiváló gabonatermést hozott. Buzából 16.5, tavaszi árpából 14.4, őszi árpából 18, zabból 12.5 mázsát arattak holdanként, s ezzel messze megelőzik az országos gabona átlagtermést. A tangazdaságok 3.900 tehéntől az eddigi hozamok alapján az idén átlagosan négyezer liter tejet fejnek. A kiemelkedő eredményeket olyan módszerekkel, eljárásokkal érték el, amelyeknek alkalmazására tulajdonképpen minden nagyüzemi gazdaságban megvan, vagy rövidesen meg lesz a lehetőség.

A 47 tangazdaság hatvanezer holdnyi összterülete 15.000 leendő szakember tanműhelye. Az agráralkotás és az agrárfőiskolák, a mezőgazdasági technikumok és a szakiskolák mintegy 15.000 nappali és levelező tanulója a tangazdaságokban nemcsak a mezőgazdaság általános, hanem a holnap és a holnaputáni gyakorlatával ismerkedik meg. A növénytermesztés, állattenyésztés és gépesítés olyan módszereit sajátítják el, amelyek ma még élenjáróak, de mire az egyetemek és technikumok növendékei kész szakemberek lesznek, már az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek általános színvonalát jellemzik. A tangazdaságok így bizonyos értelemben mezőgazdaságunknak - az állami és társas nagyüzemeknek - jövőjét mutatják.

A Földművelésügyi Minisztérium kísérletügyi és szakoktatási főigazgatóságán nyert tájékoztatás szerint a magas terméshozamok alapja annak az általánosan elismert szabálynak a szigorú alkalmazása, hogy minden munkát - elsősorban a vetést - a talaj és az időjárás-kivánta legmegfelelőbb időben kell elvégezni. Ezek szerint dolgoznak most is. A jövő évi termés megalapozására az őszi árpa és a rozs vetését már befejezték, a búzának mintegy 40 százalékát elvetették. A tangazdaságok 43.000 holdnyi szántóterülete az idei csaknem 2 mázsa helyett jövőre holdanként 3 mázsa műtrágyát, valamint átlagosan 40 mázsa szerves trágyát kap. Az idei gabona kilencven százalékát aratógéppel és kombájnnal aratták, s a következő években növelni akarják a kombájnaratás arányát. Ezért olyan szovjet és olasz búzafajtákkal kísérleteznek, amelyek magas termés mellett alkalmasabbak a kombájn-aratásra, mint a jelenlegi hazai fajták. A magas hozamokban igen nagy része van a rendszeres vetésforgónak és a talaj gondos ápolásának. /folyt.köv./

B 18. kiadás 1959. október 27. 13 óra 10 perc

/Tizenhat és fél...1.folyt./
16.

A tan gazdászok még eredményesebb munkáját jelenleg gátolja, hogy átlagterületük az 1.300 holdat sem éri el, ami kevés az igazi, sokágu nagyüzem kialakításához. A Földművelésügyi Minisztériumban nyert értesülés szerint mód lesz rá, hogy a tan gazdászok átlagos területét 2000-2500 holdra növeljék, s akkor a leendő mezőgazdasági szakemberek már nemcsak a korszerű agro- és zootechnikával, hanem a fejlett üzemszervezéssel is megismerkedhetnek./MTI/

--- --

Százhuszórás tanfolyamok Szabolcsban a nők részére

1959. október 27.

18.

Az elmúlt években nagy sikere volt Szabolcsban a megyei tanács művelődési osztálya által rendezett közismereti, mezőgazdasági tanfolyamoknak. A tavalyi tapasztalatok alapján az idén a lányok és az asszonyok részére mintegy harminc helyen százhuszórás tanfolyamot szerveznek, ahol a hallgatók irodalommal, pedagógiai, egészségügyi és természettudományos kérdésekkel foglalkoznak, s gyarapítják ismeretüket főzésből és kézimunkából is. A termelőszövetkezeti községekben és a nagyobb közös gazdaságokban a munkaegységsszámítási tanfolyamokon kívül 30-40 előadást álló sorozatot tartanak./MTI/

--- --

B 19. kiadás 1959. október 27. 13 óra 10 perc

Időjárásjelentés

22.

A Meteorológiai Intézet jelenti, október 27-én kedden 13 órakor:

Felhős, szeles idő

Nyugat-Európában az 50-ik, Kelet-Európában az 55-ik szélességi körtől északra eső területeken erősen csapadékos, szeles az idő. Kisebb esőzések az Alpok délnyugati végénél is vannak. A többi európai területen, így a Kárpátvidéken is szárazabb, csendesebb az időjárás. Hazánkban hétfőn főleg a Dunántulon voltak felhőátvonulások, úgy hogy ott csak néhány órát tett ki a napsütés időtartama. Ezzel szemben a Duna vonalától keletre nagyrészt derült volt az ég, és 7-10 órán át sütött a nap. Esőt sehonnan sem jelentettek. A hőmérséklet napközben általában 15-18, a Dunántul északnyugati felében 12-15 fokig emelkedett, ma hajnalban az ország középső és déli részein 4-9, máshol általában 1-4 fokig hűlt le a levegő. Északon, északkeleten és Zala megyében több helyen 0- minusz 3 fok közé esett a legalacsonyabb hőmérséklet. A középső és déli megyék kivételével csaknem mindenütt volt minusz 1-4 fokos talajmenti fagy. Budapestén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 10.7 fok volt, a sokévi átlagnál 2.0 fokkal magasabb. Budapestén kedden 12 órakor a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, erősen süllyedő irányzatú.

Várható időjárás szerda estig: növekvő felhőzet, éjjel és holnap több helyen, elsősorban nyugaton és északon eső. Elénkülő, holnap helyenként már erős délnyugati szél. Az éjszakai lehülés mérséklődik. A nappali felmelegedés kissé gyengül. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten 4-7, nyugaton 7-10, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: keleten 15-18, nyugaton 12-15 fok között.

kel.

Távolabbi kilátások: szeles, hűvös idő esőkkel.

/MTI/

A Duna vizállása ma reggel: 122 centiméter.

--- --

Befejeződött a szocialista országok utazási irodáinak III. konferenciája

23.

A szocialista országok utazási irodáinak és más, az idegenforgalomban érdekelt szerveinek képviselői október 20-tól 27-ig tartották Budapesten III. konferenciájukat. Delegációval képviseltette magát a Szovjetunióból az INTOURIST iroda, a kínai INTOURIST, a DER német utazási iroda, a CEDOK csehszlovák utazási iroda, a román CARPATI utazási iroda, az ORBIS lengyel utazási iroda, a BALKANTOURIST bolgár utazási iroda, az ALBTOURIST albán utazási iroda, a koreai INTOURIST, a ZSUUL-CSIN mongol utazási iroda és az IBUSZ magyar utazási iroda.

A különböző utazási irodák képviselői tájékoztatták egymást munkájukról, kicserélték véleményeiket a legfontosabb közös problémákról, majd a tárgyalásaik alapján a többi között a következő határozatokat és ajánlásokat fogadták el: Az utazási irodák az eddiginél is nagyobb gondot fordítanak a turistaellátás javítására. Ugyelnek arra, hogy a turisták szálláshelyei a kulturális követelményeknek és higiénia előírásoknak minden tekintetben megfeleljenek. A turisták szálláshelyein információs szolgálatot kell létesíteni, amelynek az a feladata, hogy a turistákat tájékoztassa a múzeumok, színházak, könyvtárak, stb. működéséről. Ajánlatos, ha a fogadó iroda az országban szokásos ételek jegyzékét jóelőre elküldi, hogy azokat az utasokkal időben meg lehessen ismertetni. Az idegenvezetők munkájának javítására bizottság elfogadta a CEDOK javaslatát, amely szerint az idegenvezetők részére nemzetközi szemináriumot kell szervezni, ezen a különböző utazási irodák idegenvezető osztályainak tagjai vennének részt. A szeminárium időtartama három-négy nap.

Minden igyekezettel oda kell hatni, - mondja a továbbiakban a záróközlemény - hogy a turistáknak lehetőségük legyen az idegen országok történelmi és egyéb kulturális kincsét alaposan megismerni. Az eddiginél nagyobb számban kívánatos kirándulásokat szervezni a csoportok tartózkodási helyének közelébe eső gyárakba és üzemekbe. Ajánlatos az is, hogy a repülőgépekkel egyetértésben a turistákat légiúton szállítsák. Ehhez természetesen szükséges a repülőjegyárának csökkentése. A III. konferencia részvevői megállapodt

/folyt.köv./

/Befejeződött a szocialista...I.folyt./
23.

abban is, hogy az idegenforgalmi folyóiratokat és az információs tájékoztatókat kölcsönösen kicserélik, esetleg egy közös kézikönyvet is kiadnak. Kívánatos lenne továbbá az is, hogy közös turistafilmeket készítsenek. Minden egyes utazási iroda az összes szocialista országból érkező turista részére, - anyanyelvükön - rövid utikalauzt ad ki, amely tájékoztat az ország történelméről, a látnivalókról és hasznos tanácsokat ad kirándulásokra.

Megtárgyaltak továbbá különböző szervezési kérdéseket és állást foglaltak amellett, hogy az ifjuság utaztatásával a jövőben lényegesen többet kell törődni. Az ifjúsági utazási irodák és szervezetek nagyon fontosnak tartják a különleges szakmai utazások szervezését, az egyes ifjúsági rétegek érdeklődésének megfelelően. Végezetül megállapították a szocialista államokban működő utazási irodák újabb konferenciáinak munkarendjét. /MTI/

A papiripar eddigi legmagasabb termelését érte el a kongresszusi versenyben és képes a második ötéves terv feladatainak végrehajtására - A papirgyárak igazgatóinak értekezlete

1959. október 27.

24.

Kedden a Csomagolóanyaggyár művelődési terében tartották az iparág negyedévenként szokásos értekezletét, amelyen a papirgyártó és feldolgozó üzemek igazgatói a kongresszusi verseny eredményeiről és a második ötéves terv előkészületeiről tanácskoztak.

Konczwald Imre iparigazgató elmondotta, hogy a kongresszusi versenyben a papirgyártó és feldolgozó ipar termelése egyenletesen növekszik. Az elmúlt háromnegyed év

/folyt.köv./

B 22. kiadás 1959. október 27.

16 óra 50 perc

/A papiripar eddigi...1.folyt./
24.

tervét 7.6 százalékkal túlteljesítették, a termelékenység elérte az 1960-ra tervezett mértéket. A mostanihoz hasonló teljesítménnyel még nem dolgoztak a papírgyártó gépsorok. A régi gépekkel a csepeli, a füzfői papírgyárban és a Kartonlemezgyárban is százalékkal túlteljesítették a terveket, Szolnokon 20, a látatlan üzemben 25 százalékkal több papírt készült.

- Az iparág dolgozói a versenyszakaszban 4.000 tonna papírt terven felüli gyártására vállalkoztak és felajánlásukat október elejéig teljesítették. Az eddigi kiváló teljesítmények nem adnak okot az elbizakodásra, már azért sem, mert a negyedik negyedévben feszítettebb a program: ezekben a hetekben javítanak Csepelen és Szolnokon két nagy teljesítményű gépsort. Több üzemről jelentették, hogy miután teljesítették eredeti vállalásaikat, kiegészítették azokat. Ily módon az év hátralévő részében az iparág előreláthatólag még legalább 500 tonna papírt ad terven felül.

Az értekezleten ismertették a jövő évi tervet. 1960-ban az ideinél 18.000 tonnával több papírt vár az ország az iparától. Mind a jövő év, mind a második öt éves terv feladataira már most jól felkészülnek. A kongresszus irányelveiben meghatározott célokat megvalósíthatóknak tartják. A papírgyárak eddigi rekonstrukciói 20-25 százalékkal növelték a termelést és a továbbiakban is ebben látják a fejlődés egyik útját. Csupán a régi berendezések korszerűsítésével évenként 18.000 tonna többtermelésre számítana a második öt éves terv időszakában. 1962-ben megkezdődött a dunai szalmacellulóz-gyár. A meglévő üzemek felújításának teljes programját még ez év végéig elkészítik. /MTI/

B 23 kiadás 1959 október 27. 16 óra 50 perc

A Borsod megyei képviselőcsoport ülése

1959 október 27.
25

A Borsod megyei képviselőcsoport kedden Sátoraljaujhelyen ülésezett. A tanácskozáson résztvett Csergő János kohó- és gépipari miniszter, Blaha Béla, a Bányai ipari Dolgozók Szakszervezetének főtitkára, Kukucska János, a megyei pártbizottság titkára, Borsod megye országgyűlési képviselője. A képviselőcsoport a március 6-i párttáborozat végrehajtásával és a sátoraljaujhelyi járás helyzetével foglalkozott. /MTI/

- o -

Tíz éves az Erdészeti Tudományos Intézet

1959 október 27.
25

Az Erdészeti Tudományos Intézet munkatársai kedden délután ünnepelték a Technika Házában az intézet alapításának tizedik évfordulóját. A jubileum alkalmából tartott felolvasó ülésen Pártos Gyula igazgató az intézet fejlődésének történetét és az eddig elért eredményeket ismertette.

Hazánkban most 60 éve indult meg az erdészeti tudományos kutatás, az erdőgazdálkodás minden fontos ágára kiterjedő vizsgálatok azonban csak az intézet létrehozása után kezdődhettek meg. Az Erdészeti Tudományos Intézetnek jelenleg 36 tudományos munkatársa van és munkájukat korszerű kísérleti gépműhely, izotóplaboratórium, segítő és messzemenő támogatást kapnak a gyakorlati szakemberektől is. Az intézet nagyon jó kapcsolatot épített ki az erdőgazdaságokkal és munkája teljes összhangban áll a gyakorlattal.

Az ülésen elhangzott Szepesi László főmérnök és Járó Zoltán tudományos munkatárs előadása is az erdőgazdálkodás feladatairól. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24 kiadás 1959 október 27 18 óra 35 perc

Hajdu-Bihar megye állami gazdaságai befejezték a vetést
- Gépekkel segítik a termelészövetkezeteket

27.

Az ország állami gazdaságaiban elvetették az őszi árpát és a rozsot és a búzát is több mint 120.000 holdon földbe tették már. A termelési igazgatóságok közül először a Hajdu-Bihar megyei jelentette, hogy az irányítása alá tartozó gazdaságok befejezték az őszi kalászosok vetését.

Azok a gazdaságok, amelyek már megbirkóztak a nehéz feladattal, most a környező termelészövetkezeteknek igyekeznek minél többet segíteni. A Székkutasi Állami Gazdaság 4 százalékkal meg is emelte vetési tervét, s mégis az árpát szeptember 19-ig, a búzát pedig október 22-ig elvetette. A gazdaság most a nagymágocsi Új Élet Termelészövetkezetben pedig mélyszántást végeznek az állami gazdaság traktorosai.

A Mezőfalvi Állami Gazdaság az idén 17 mázsás őszi buza termést ért el. Ezt az eredményt jövőre is tartani akarják a növénytermesztők, ezért a szárazság ellenére nagyon gondosan megmunkált talajba tették a kalászosokat. Az őszi buza 2030 holdon már október első felében földbe került, egyenletesen kikelt és szépen erősödik. Az erdőmajori üzemegekben már 10 centiméter magas a buza. A gazdaság traktorosai most két vetőgéppel a nagylóki Alkotmány Termelészövetkezetnek nyújtanak segítséget.

A Cifrakerti Állami Gazdaság dolgozói, akik saját területükön szintén teljesítették már a vetési tervet, szántó- és univerzál-traktorokkal, minőségi vetőmaggal, vetőgépekkel és műtrágyaszórókkal segítik a ceglédi Dózsa, a Kossuth és az Aranymező Termelészövetkezetet.

A termelészövetkezetek saját erőiket is igyekeznek minnél jobban összpontosítani. Győr-Sopron megyében a termelészövetkezeti tagok és a traktorosok közös felajánlást tettek, hogy november 10-ig végeznek a vetéssel. Ezer erőgép forgatja a talajt, vontatja a rögtörőket, a gyűrűhengereket és a vetőgépeket. Több mint 300 szántó-traktor éjjel-nappal dolgozik. A termelészövetkezeti megyében elvetették már az őszi árpát és az őszi takarmánykeveréket, a buza vetésterületének pedig felén végezték el a munkát.

Termelészövetkezetet segíti vető- /folyt.köv./
gépeivel, a székkutasi Dózsa

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás 1959. október 27. 18 óra 35 perc

/Hajdu-Bihar megye...1.folyt./ 27.

Veszprém megyében a betakarítás elhúzódása és főleg az őszi csapadékhiány miatt legtöbb helyen késve kezdtek meg a szántás-vetést. A megyében egy héttel ezelőtt még csak az erőgépeknek mintegy fele szántott, a többi a betakarításnál volt elfoglalva. A megyei pártbizottság kezdeményezésére aktivaülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy nemcsak a gépeket csoportosítják át, hanem a fogaterőt is teljes mértékben kihasználják. Mintegy 250 traktor nyújtott műszakban dolgozik és egyre több gépnél vezetik be a kettős műszakot. A további erőfeszítésekre nagy szükség van, mert még csak 50.000 holdon került földbe a gabona vetőmaggja./MTI/

Dr. Sik Endre távirata Pak-Szon Csol külügyminiszterhez

1959. október 27.

33.

Pak Szon Csol elvtársnak
a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külügyminiszterének
Phenjan

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külügyminiszterévé történt kinevezése alkalmából kérem Miniszter Elvtárs, fogadja legőszintébb jókívánságaimat. Kivánok Önnek jó egészséget és sok sikert nemes munkájához, mely országaink közötti testvéri kapcsolatok további elmélyítésére, hazája békés és demokratikus egyesítésére, a Szovjetunió-vezette szocialista tábor egységének további erősítésére irányul.

Dr. Sik Endre
a Magyar Népköztársaság
külügyminisztere /MTI/

Budapestre érkezett Arthur Khan

1959. október 27.

34.

Arthur Khan, a neves amerikai író a Kulturális Kapcsolatok Intézetének meghívására Budapestre érkezett.
/MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26 kiadás

1959. október 27.

18 óra 40 perc

Jön az eső - Itéletidő Nyugat-Európában, meleg szélviharral esőfront közeleg

31

1959. október 27.

A Meteorológiai Intézethez érkezett legutóbbi jelentések szerint a keddre virradó éjszaka óriási ciklon alakult ki Nyugat-Európa légterében, a központja Skócia felett van. A légnyomás itt a normális 750-760 milliméterről hirtelen 720 milliméterre csökkent, ami egészen ritka jelenség, s nagyerejű szélvihar söpört végig Franciaországon, Nyugat-Németországon, Hollandián, Belgiumon és a Skandináv-félsziget déli részén. A szél eleinte délnyugati volt, majd északi, észak-nyugatra fordult. A szélvihar nyomában megindult az esős Nyugat- és Észak-Európában.

Magyarországon kedden még csak a vihar előszele érződött. A keddi reggeli 767.5 milliméteres légnyomás kedd délig fokozatosan 755-re süllyedt, s délután minden órában egy milliméterrel tovább csökkent. A délről megérintülő szél szinte tavassziasan enyhe, kellemes, mivel szubtrópusi légtömegeket sodor az ország fölé.

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán valószínűnek tartják, hogy a nyugati megyékbe már az éjszaka megérkezik az eső, s szerdán tovább terjed az esőfront kelet felé. A szél iránya előreláthatólag még szerdán is déli marad, s csak esütörtökön és pénteken fordul nyugati, észak-nyugatra. A következő néhány napra szeles, hűvös, és ami a legfontosabb - esős idő várható. /MTI/

-0-0-0-0-

Szerdán befejeződik az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szövetségének konferenciája

30

1959. október 27.

A Szakszervezeti Világszövetség építő-, fa- és építőanyagipari tagozata III. konferenciájának küldöttei kedden szakmai megbeszélést tartottak. Létrehozták az építőipari, a faipari és az építőanyagipari bizottságot. A szakmai bizottságokban külön megbeszéltek az iparág sajátos problémáit, a technikai fejlődéssel kapcsolatos szakmai kérdéseket, valamint a jobb élet- és munkakörülményekért folytatott harc feladatait és módszereit.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás

1959. október 27.

18 óra 15 perc

/Szerdán befejeződik...folyt./

Ugyancsak kedden tanácskoztak a konferencián megválasztott munkabizottságok is. Szerdán kerül sor a konferencia utolsó napjára, amikor is elfogadják a nemzetközi Szövetség további munkájára vonatkozó határozatokat, módosítják működési szabályzatát, megválasztják vezető szerveit. /MTI/

-0-0-0-0-

Rektori-dékani értekezlet a Művelődésügyi Minisztériumban

35

1959. október 27.

Hétfőn és kedden a Művelődésügyi Minisztériumban rektori-dékani értekezletet tartottak. A tanácskozáson megjelent Benke Valéria művelődésügyi miniszter, Orban László, az MSZEP Központi Bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, Szerényi Sándor, a tudományos és kulturális osztály vezető helyettese, Várnai Ferenc, a KISZ Központi Bizottságának titkára. Az értekezleten a tudományegyetemek, a műszaki egyetemek és a pedagógiai főiskolák rektorai, dékánjai, illetve igazgatói, valamint pártbizottságainak titkárai vettek részt. A referátumot Molnár János miniszter-helyettes tartotta. /MTI/

-0-0-0-0-

Megjelent dr. Münnich Ferenc válogatott beszédeinek és írásainak kötete

36

1959. október 27.

"Egységben a békéért, a szocializmusért" címmel a Kossuth Könyvkiadónál megjelent dr. Münnich Ferenc válogatott beszédeinek és írásainak kötete. A több mint 300 oldalas gyűjtemény az 1957 februárjától 1959 májusáig terjedő időszakban elhangzott beszédeket, megjelent írásokat öleli fel. /MTI/

-0-0-0-0-

B 28. kiadás 1959. október 27. 19 óra / 25 perc

A Demokratikus Németország Nemzeti Frontjának küldöttsége
Bács megyében

Vid. 37 1959. október 27.

A Demokratikus Németország Nemzeti Frontjának hazánkban tartózkodó küldöttsége kedden Bács-Kiskun megyébe látogatott, ahol a népfront-mozgalom munkáját tanulmányozta. A megyei népfront-bizottság vezetői tájékoztatták a vendégeket a megyeszerte kibontakozó nagyarányú társadalmi munkákról és a közeljövőben megvalósuló közsegfejlesztési tervokről. A német küldöttség Kalocsára és Bajára is ellátogatott. /MTI/

-0-0-0-0-

Ismeretterjesztő előadások a nagyüzemi munkásoknak -
Nemzetközi kiállítás Budapeston - Derkovits Gyula élet-
műve a velencei Biennálén - Elkészült a Nemzeti Galéria
jövő évi terve

28 1959. október 27.

A Magyar Nemzeti Galéria gazdag programmal készül 1960-ra. A tervük szerint jövőre tovább gyarapítják a XIX.-XX. század magyar anyagát. Több fontos képet, szobrot vásárolnak magángyűjtőktől. Nagy gondot fordítanak az alkotások megővésére is, folytatják a restaurációs munkákat és teljesebbé teszik a nyilvántartást a védett alkotásokról. Az ismeretterjesztésben is sokrétű munkát végez a Galéria kollektívája. A TIT rendezésében például ismeretterjesztő előadásokat tartanak a nagyüzemi munkásaink és a lakosság szélesebb rétegeinek. Kiseb kiállítási anyagot küldenek többek között Szegedre, Békéscsabára, Zalaegerszegre és Kiskunhalasra. Már a jövő hónaptól minden pénteken este 6 órakor vetített képes ismeretterjesztő előadásokat tartanak nagy mesterekről a Galéria tanácstermében.

Képzőművészeti életünk nagy eseménye lesz az a három időszerű kiállítás, amelyet jövőre rendeznek a Galériában.

/folyt.köv./

B 29. kiadás 1959. október 27. 19 óra / 25 perc
/Ismeretterjesztő előadások....folyt./

A Galéria Földszinti termében összefoglalást adnak a felszabadulás óta eltelt 15 év legjobb képzőművészeti alkotásiból. Megrendezik a fasizmus áldozatául esett Fenyves Adolf emlékkiállítását, az év vége felé Vaszary János életművét.

A nemzeti képzőművészeti iskolák kialakulása a kelet- és közép-európai országokban címmel nemzetközi kiállítást állítanak össze. A XIX. század első kétharmadából származó anyagok képet adnak arról, hogyan alakult ki a klasszicizmusból a nemzeti művészet. Anyagot kérnek ehhez a Szovjetunióból és a szomszédos népi demokratikus országoktól, S münchenből, Bécsből, Belgrádból, Zágrábból és Ljubljánából. A kiállítás idején tudományos értekezletet is tartanak, amelyen a kiállító országok összehasonlító művészettudományának képviselői vesznek részt.

Először a Galéria a velencei Biennálén, amelyen hazánk - az olaszok kivételével - Derkovits Gyula életművét szerepeltet majd. Ugyanezt az anyagot kiállítják Hollandiában és Belgiumban is. Jövőre az UNESCO rendezésében Genfben nagyszabású kiállítás nyílik, amelyre a Galéria 200-250 magyar alkotást küld. /MTI/

-0-0-0-0-

A magyar építőművészek célja: az építészet fejlesztése,
a szocializmus építésének szolgálata - Megtartotta Köz-
gyűlést és III. konferenciáját a Magyar Építőművészek
Szövetsége

29 1959. október 27.

A Magyar Építőművészek Szövetsége kedden tartotta közgyűlését és III. konferenciáját az Újváros-háza dísztermében. A tanácskozáson megjelent Szardi István, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, Trautmann Rezső építésügyi miniszter, továbbá a Művelődésügyi Minisztérium, a fővárosi tanács és a Képzőművészek Szövetségének küldöttei is.

/folyt.köv./

/A magyar építőművészek....1.folyt./

Az elnöki beszámolót Major Máté, a Magyar Építőművészek Szövetségének elnöke mondta. Hosszasan foglalkozott a II. konferencia, vagyis 1956 májusa óta végzett munkával, majd az építőművészet elvi kérdéseit fejtegette. A szövetség valamennyi tagjának fontos feladata - hangsúlyozta -, hogy tudatos munkával minél inkább meggyorsítsa a művészeti és szocialista fejlődését. Az építés a szocialista országokban, így hazánkban is közösségi jellegű. Új városok létesülnek, régiak újja formálódnak, mindez szükségessé teszi az anyaggyártás, a szerkezeti megoldás egységes szervezését és messzemenő képesítését. Az építés fejlődésében eredmények tapasztalhatók nyugaton is, ezért szükség van tapasztalateserésre. A tapasztalateszerzés azonban nem elegendő, az építés alkotó munkája könnyebb lehet, ha ösztönös képességeihez és tapasztalataihoz a legnagyobb fokú tudatosság, tudományosság is társul. Ezt a magasabb fokú tudatosságot a dialektikus szemléletből lehet meríteni, amely felismeri az építészet lényeges feladatait, azok összefüggéseit, kölcsönhatásait. A magyar építészek helyeslik a kormányt az álláspontját, hogy a meglévő anyagokból tartós szerkezeteket, ezekből a céljuk legjobban megfelelő épületeket tervezzenek, mégpedig minél gazdaságosabban. Az építészeknek a legjobb művészeti megoldást kell keresniük, ami nem jelent egyben spontaneitást. Nem szabad arra számítani, hogy "magától" kialakul a szocialista építészet. A marxista-leninista ideológiát kell felhasználni a helyes művészi formák kialakítására. A szövetségnek is feladata, hogy a marxista-leninista ideológia közvetítője, terjesztője legyen. Az elkészült műveket szóban és írásban a legnagyobb nyilvánosság előtt bírálni, elemezni kell.

Major Máté ezután utalt az ötéves terv irányelveire, amelyek újabb tervterületeket nyitnak népgazdaságunk fejlődése és így az építőművészet előtt is. Mint mondta, az építő-és építőanyagipar, a tervezés fejlesztésének tervei hatalmasak. A Magyar Építőművészek szövetségének célja: a marxista-leninista világnézet alapján a feladatnak a segítése, a szocializmus építésének szolgálata. A tudomány és az ipar fejlődésével összhangban az építészek is gazdagítják szakmai és ideológiai ismereteiket, szorosabb kapcsolatot létesítenek a társadalommal, a elmélyítik együttműködésüket az építéssel foglalkozó más dolgozókkal.

-o-o-

/folyt.köv./

A mesterséges árvíz - talajduzítás - segítségével már eddig naponta tíz-tizenkétezer köbméter többletvizet nyert a vízművek, újabb árasztással további napi harmincezer köbméterre számítanak

32

1959. október 27.

A Fővárosi Vízművek már eddig rendkívüli erőfeszítéseket fejtett ki, hogy a nagyon alacsony dunai víz-állás ellenére, lehetőség szerint, a fővárosi lakosság ne szenvedjen vízhiányt. Bekapcsolta a vízellátásba a rendelkezésre álló tartályokat, forrásokat. A legutóbbi napokban pedig egy új megoldást is alkalmaz a nagyobb kutak környékén, mégpedig a talajduzítást. A Szentendrei-szigeten és a Palotán szigeten valóságos mesterséges árvízzel hozott létre, hogy ilyenkor több víz jusson a talajba. A mesterséges árvíz előbb a humuszon húzódik le, majd a 6-12 méter vastag kavicsrétegben tisztul és jut el a kutákhoz. Eddig a monostori kutaknál alkalmazták ezt az eljárást, mintegy 30 hektár területen és a becslések szerint 10.000-12.000 köbméter többletvizet nyertek. Az eddigi erőfeszítések nyomán sikerült elérni, hogy míg más években 120 centiméteres dunai vízállás esetén a napi víztermelés 350-360 ezer köbméter volt, addig most napi 450-460 ezer köbméter. Ennek köszönhető az is, hogy a nap legnagyobb részében a magasabb emeleteken is van víz. A gellérthegy-i tároló általánosan a délelőtti órákban kiürül ugyan, de délután hat óra körül ismét sikerül, legalábbis részben feltölteni.

A Vízművek tovább folytatja a mesterséges árasztást. Kedden Horánytól délre vezettek be egy új szerű talajduzítást, pár napon belül pedig a horányi telepen. A számítások szerint ezzel további 30.000 köbméter vízhez jut a főváros. Megállapították azt is, hogy a szűrés tökéletes és ennek köszönhető, hogy nem romlott a víz minősége. Hamarosan üzembehelyezik a pócsmegyeri I.-es számú csáposkutát is, amelyből körülbelül 6000-8000 köbméter vizet nyernek.

A nagy erőfeszítések ellenére is nyomatékosan felhívja a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgató-sága, továbbá a Vízművek a lakosságot és az ipart a szigorú víztakarékosságra. Az előjelzések szerint ugyanis a közeljövőben még nem számolhatunk a Duna vízszintjének emelkedésével és ez természetesen azzal jár, hogy további nehézségeket kell legyűrni. /MTI/

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32 kiadás 1959 október 27 19 óra 40 perc

Befejezték októberi tervüket a diósgyőri martinászok -
Óránként 15 tonna acélt gyártanak az 1-es kemence ol-
vasztár brigádjai

1959 október 27

38

A Lenin Kohászati Művek Martin acél-
művének dolgozói a kongresszusi versenyben összesen negy-
venczer tonna acél gyártását vállalták tervén felül. Ki-
számították, hogy az ígéret teljesítéséhez óránként egy-egy
kemencéből 10,1 tonna acélt kell termelni. Ez a termelékeny-
ség egyúttal megfelel az 1960-ra előírt szintnek.

A Martin Acélmű olvasztár brigádjai
ezt a termelékenységi szintet elérték, sőt 0,3 tonnával
tul is szárnyalták, s így októberi tervüket kedd reggelre
befejezték. A hónap végéig, a számítások szerint mintegy
hatezer tonna acélt csapolnak még a havi tervükön felül.
Ezzel együtt a hónap végére vállalásukból 39.000 tonnát
teljesítanak.

A kemencéknél dolgozó olvasztár-bri-
gádok közötti versengésben, októberben, a legjobb olvasz-
tárbrigád címet az 1-es kemencénél három műszakban egy-
mászt váltó Földesi Lajos, Mikes Imre és Konez Márton bri-
gádjai érték el. A három brigád októberben óránként 15
tonna acélt gyártott, s ezzel a diósgyőri Martinban az ed-
digi legjobb eredményt érték el. Az olvasztárbrigádok a
nagyszerű termelési sikert nemcsak a technológiai fegyve-
lem pontos megtartásának, a kemence állandó és gondos ja-
vitásának köszönhetik, hanem elsősorban annak a közös mun-
kának, amely a brigádok között kialakult. A brigádvezetők
műszakváltáskor tájékoztatják egymást a munkáról és el-
mondják, hogyan irányítsák tovább a kemencében levő anyag
kikészítését, csapolását.

A mennyiségi terv túlteljesítésén ki-
vül a martinászok azt is vállalták, hogy a műszaki intéz-
kedési tervek megvalósításával az idén korábban százmil-
lió forint megtakarítást érnek el. Ebből a vállalásuk-
ból eddig 69 millió forintot teljesítettek. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33 kiadás 1959 október 27 12 óra 10 perc

Kedden a Belkereskedelmi Minisztériumban

1959 október 27

39

Tausz János belkereskedelmi miniszter vezetésével a me-
gyei tanácsok kereskedelmi osztályvezetői részére érte-
kezletet tartottak. Az értekezleten a kereskedelemnek a té-
li időnyre, ezen belül az ajándékozási időszakokra való
felkészülését tárgyalták meg, s megvitatták a kereskedo-
lom fejlesztésének időszaki kérdéseit is. /MTI/

- o -

November 3-án zárul az Operaház jubileumi kiállítása

1959 október 27

40

Az Operaház jubileumi emlékkiállí-
tása november 3-án zárul. A kiállítás megtekinthető hót-
főn, szerdán és pénteken délután 3-5 óráig: bejárat a Dal-
színház utcai kapun. A belépődíj ára 1 forint, de az
Operaház és az Erkel Színház bérlet-tulajdonosai bérlet-
jegyük felmutatásával díjtalanul látogathatják a kiállí-
tást. /MTI/

- o -

Meghalt Horváth Lajosné, a munkásmozgalom régi harcosa

1959 október 27

41

Horváth Lajosné, született Fussenecker
Erzsébet, a munkásmozgalom régi harcosa meghalt. Tünetese-
f. hó 28-án délután 2 órakor lesz a Békaskereszturi új köz-
temető halottasházából. /MTI/

- o -

Gulyás Pál-irodalmi est Debrecenben

1959 október 27

43

Debrecen nagynevű költője, a 16 év-
vel ezelőtt elhunyt Gulyás Pál születésének 60. évfor-
dulója emlékére a városi tanács művelődési osztálya és az
Alföld című irodalmi folyóirat szerkesztősége kedden iro-
dalmi estet rendezett. Az est műsorában az egykori debre-
ceni inasiskola tanárának költőműveit szervezték a helybeli
Csokonai Színház művészei. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás 1959. október 27. 17 óra 50 perc

Megkezdődött az MSZMP Somogy megyei értekezlete

42

1959. október 27.

Keddén megkezdődött Kaposvárott az MSZMP Somogy megyei értekezlete. A tanácskozáson résztvettek: Dögei Imre földművelésügyi miniszter és dr. Hozvél Ferenc igazságügyminiszter, az MSZMP Központi Bizottságának tagjai.

A Somogy megyei pártbizottság beszámolóját Szirmai Jenő első titkár ismertette. A megye legfontosabb feladataként a mezőgazdaság, ezen belül elsősorban a Kapos völgyében és Csurgó környékén hagyományos állattenyésztés fejlesztését jelölte meg. A megye gazdasági és egyben politikai életének másik fontos problémájával, a jelenleg még alacsony szinten álló ipar fejlesztésével szintén részletesen foglalkozott a beszámoló.

Délután vitát indítottak a beszámoló felett. A pártértekezlet szerdán folytatja tanácskozását. /MTI/

-o-o-o-o-

Ülést tartott a tatabányai népfrent-bizottság

44

1959. október 27.

A Hazafias Népfrent tatabányai bizottsága kedden ülést tartott. Megtárgyalták az eddig végzett munkát és kijelölték a további feladatokat. A párt VII. kongresszusának irányelveiről már több sikeres előadást rendeztek a városban, s most elhatározták, hogy a továbbiakban népfrent-délutánokon és a családi otthonokban kisebb beszéletéselőadásokon ismertetik a téziseket. /MTI/

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás 1959. október 27. 17 óra 0 perc

Ifju mártíroknak emlékeztek Vácott

45

1959. október 27.

A váci fogház oldalán márványtábla emlékeztet arra, hogy harminc évvel ezelőtt - 1929 október 27-én - itt kínosták halálra Löwy Sándort, a kommunista ifjuniók vezetőjét, s vele együtt mártírhaltt szenvedett Sztáron Sándor ifjuniók is. A városban utcák, tanintézetek viselik a két vértanú nevét.

Kedden, az évforduló napján az iskolák tanulói és az üzemek ifjunióinak száza sorakoztak fel az emléktábla előtt, hogy lerójják kegyeletüket. Takács Lajos, a városi NISZ-bizottság titkára és Somodi Gyula, a NISZ Pest megyei bizottságának titkára emlékeztettek az ifju mártírok hősi életének tanulságaira. A beszédok után a párt, a tanács és az ifjusági küldöttségek megkoszorúzták az emléktáblát, s a temetőben virágokat helyeztek el a két mártír sírján. /MTI/

-o-o-o-o-

Kazinczy-emlékünnepe Széphalom községben

46

1959. október 27.

A Magyar Tudományos Akadémia, a Művelődésügyi Minisztérium, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság és a Magyar Írók Szövetsége, Kazinczy Ferenc születésének 200. évfordulóján, kedden emlékünnepeket rendezett a Borsod megyei Széphalom községben. Az ünnepségen résztvett Troncsányi Waldapfel Imre akadémikus, Szabó Pál Kossuth-díjas író, valamint kulturális életünk számos más képviselője. A nagy magyar nyelvújító sírjánál Podor József Kossuth-díjas költő tartott megemlékezést, majd a Miskolci Nemzeti Színház művészei adtak műsort. Az ünnepség végén különböző szervezetek küldöttei megkoszorúzták Kazinczy Ferenc sírját. /MTI/

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36 kiadás

1959 október 27

4 óra perc

Uj halászási módszer: Únként vonulnak telelőbe, s automati-
kusan osztál a hal a téli időszakban

1959 október 27

Több száz haltenyésztési szakember és tudományos kutató részvételével kedden nagy számban halászási bemutatót rendeznek a Szolnok megyei Bánhalmai Állami Gazdaságban. Egy új, ita halászási módszert tanulmányoztak, amelynél teljesen nélkülözni lehet az emberi munkáját. Az ötletet a megépített medence-rendszerből a halak önként vonulnak a telelőbe, a különböző nyílású zárórácsok segítségével pedig az osztályozás is automatikussá vált. Tóth Józsefnek, az AGROTECHNÁV mérnökének módszerével így elkerülhetik a telelőben a halak sokszor ártalmas körülményeit és az ebből származó járványos betegségeket is. A tervek szerint a jövő évben 14 állami gazdaságban, összesen körülbelül 2000 hold nagyságú tégrészt építenek át telelő-medence-tervakká, ahol az új módszert alkalmazni tudják. /MTI/

- o -

Színházi jubileumi est Békésben

1959 október 27

A békéscsabai Jókai Színházban kedden ünnepélyesen megemlékeztek a színházak államosításának 10. évfordulójáról. Az ünnepségen a megyei és városi pártbizottság a Kulturálisügyi Minisztérium, továbbá a tanács és a tömegszervezetek képviselői is résztvettek. /MTI/

- o -

Schöndl József akadémiai levelező tagja

1959 október 27

52

kedden az Akadémián előadást tartott arról, hogyan állapítják meg a tényezők utólagos ellenőrzése után a husz-
tornelő tulajdonságok átörökítését. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37. kiadás

1959. október 27.

20 óra 45 perc

A kongresszusi verseny eredményéről és a műszaki színvonal
emeléséről tanácskoztak Tatabányán a szénbányászati trösztök
vezetői

48

1959. október 27.

Tatabányán kedden a Nehézipari Minisztérium értekezletet rendezett. A szénbányászati trösztök igazgatóinak, főnököinek és főkönyvelőinek részvételével értékeltek a bányászok kongresszusi versenyét és megbeszéltek a további feladatokat. Haracska Imre nehézipari miniszterhelyettes beszámolt, hogyan teljesítette eddig a szénbányászat az MSZMP máriusi határozatából rácsó feladatokat. Ismertette, hogy a mennyiségi tervek teljesítésére tett vállalkás - a népgazdasági igényeknek megfelelően - eddig esedékes részben jelentősen túlteljesítették a bányászok. A költségcsökkentésre vonatkozó felajánlásokat is becsülettel teljesítik. A termelékenység növelésében azonban nem értek el a kívánt szintet. Országosan az össz-üzemi teljesítménynek 2.5 százalékos túlteljesítését tűzték ki célul, ennek azonban eddig esedékes részét sem teljesítették. Eredményes az egy főre jutó termelési érték növelésében a komlói és az orosz-lányi bányászok munkája, a trösztök többsége, így a pécsi, a tatabányai és a dorogi, nem tett eleget ilyen irányú ígéretének. Haracska Imre felhívta a figyelmet a szénbányászat két legfontosabb segédanyagának, a bányafa és a villamosenergia felhasználásának csökkentésére.

A beszámoló további részében a miniszterhelyettes ismertette azokat a megtett intézkedéseket és terveket, amelyekkel könnyítik a fizikai munkát és megteremtik a magasabb színvonalú bányaművelés alapjait. Mind elmondotta, az utóbbi években, s különösen az idén sokat tettünk a műszaki színvonal növeléséért, de nem tudtuk pótolni a több-
évtizedes elmaradást - a fejlettebb bányászattal rendelkező országokban - mondta - a szén 40 százalékát már géppel rakjuk csillókba, nálunk csak 12-14 százalékát. Jelenlegi eredményeink azonban már biztatók. Az idén szélesebb körben alkalmaztuk a frontok céltámasz biztosítását. Tavaly a frontok 12.3 százalékát, az év végéig már 30 százalékát biztosítottuk ezzel az olcsó és korszerű eljárással. Ezt a biztosítási szerkezetet eddig külföldről importáltuk, most elkészült a magyar céltámasz terve, a jövő évben megkezdik gyártását. Kedves eredményt értünk el a gépi rakodásban is. Az idén eddig 1,220.000 tonna szénen raktunk fel gépekkel, ezt a számot a jövő évben 3,600.000 tonnára növeljük.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 38 kiadás

1959. október 27. 20 óra 50 perc

/A kongresszusi verseny....1.folyt.

A tanácskozási résztvevői elmondották, hogy a kongresszusi verseny hátralevő idejében hogyan növelik eredményeiket. Ismertették azokat az új, a műszaki színvonal emelését eredményező munkamódszereket, amelyeket a többi szénmodencében is megvalósíthatnak. Az értekezleten elhatározták, hogy gyakrabban tanulmányozzák a helyszínen a szénmodencékben alkalmazott új, sajátos eljárásokat. Ennek első lépéseként, a tanácskozási résztvevői megnézték két tatabányai bányában a legújabb biztosítási módot, az úgynevezett fűtőcsavarozást, amelynek alkalmazásával Tatabányán már jelentős mennyiségű bányafa felhasználását tették feleslegessé. /MTI/

-o-o-o-o-

Időjárásjelentés

47

1959. október 27.

A Meteorológiai Intézet jelenti október 27-én, kedden délután 18 órakor:

Felhős, szeles idő

Várható időjárás szerda estig: növekvő felhőzet, több helyen, elsősorban nyugaton és északon eső. Élénk, helyenként erős délnyugati szél.

Várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán keleten 15-18, nyugaton 12-15 fok között.

Távolabbi kilátások: szeles, hűvös idő esőkel.

A Duna vízállása kedden délután 17 órakor: 129 centiméter. /MTI/

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 39 kiadás

1959 október 27 20 óra 35 perc

A Magyar Partizán Szövetség tiltakozik a Nácirendszer Üldözöttjeinek Szövetsége tervezett betiltása ellen

1959 október 27

A Magyar Partizán Szövetség tiltakozó táviratot küldött a bonni belügyminisztériumnak:

"Megdöbbenéssel értjük, hogy a bonni kormány intézkedéseket tesz a Nácirendszer üldözöttjeinek Szövetségének betiltására. Mindazok a honfitársaink, akik fegyverrel harcoltak a nácizmus ellen, s akik a nácik uralma idején üldözöttséget szenvedtek és legkedvesebb hozzátartozóikat veszítették el a hitleristák embertelen büntetési következtében, úgy tekintenek a Szövetségre, mint a militarizmus és a fasizmus, a nácizmus nyugatnémetországi újrátalálódása ellen folytatott harcra való nemzet seregek egyesülésére. A Szövetség minden békeszerető, antifasiszta ember rokonszívát kivívta magának.

A mai nyugatnémetországi rendszer, amelyben a hitlerista tömeggyilkos és háborús bűnös Oberländer és hozzá hasonló miniszteri tárcákat kaphatnak, a Szövetség betiltásával most a nácizmus bűneinek tanuit és következetes ellenfeleink újabb csoportját akarja elnémítani.

Tesszik ezt azért, hogy még szabadabban működhessenek a német, s a más országokból a nép haragja elől Nyugat-Németországba menekült fasiszta szervezetek és semmi se zavarhassa a hitler-fasizmus teljes rehabilitálását.

Bályságos felháborodással tiltakozunk a terrorintézkedés ellen és követeljük, hogy a bonni kormány vegye el a kezét a Nácirendszer Üldözöttjeinek Szövetségétől!

Magyar Partizán Szövetség
a Nácizmus Magyarországi Üldözöttjeinek
Bizottsága. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40. kiadás 1959. október 27. 1/1 óra perc

/A magyar építőművészek.....2.folytatás/

A beszámolóhoz és az alapszabályjavaslatokhoz számosan szóltak hozzá. A vitában felszólalt Szurdi István, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője is.

Beszélt az 1956 előtt tapasztalt hibákról, majd így folytatta:

- A szocializmus ügye most olyan mérföldkőhöz érkezett világvizonylatban és hazánkban is, amikor a fejlődés okozta belső ellentmondások és a saját hibákból származó nehézségek köre a minimálisra esökkent. A szocialista társadalom horizontja e tekintetben is teljesen kitisztult és lehetővé vált a szocialista építés minden eddiginél gyorsabb üteme.

Ezután hangoztatta, hogy az értelmiségiek egyre inkább tapasztalják a párt növekvő megbecsülését. Államunk anyagi és erkölcsi elismeréssel fordul feléjük. Úgy vélem - mondotta -, hogy az értelmiségiek többsége a rendszer iránti lojalitásból, egyetértésből fakadóan segíti a szocializmus építését és a párt ezt a törekvést megbecsüli.

Szurdi István a továbbiakban válaszolt az országépítő munka nagy távlatait hangoztatva, hogy ehhez várja az építőművészek Szövetségének segítségét is. Nyílt elvi vitákat várunk a szövetségtől - mondotta -, amelyeknek nyomán el lehet dönteni építészeti, szakmai kérdéseket, s amelyeknek eredményeként társadalmunkat jelképező építészeti alkotások jönnék létre. A közgyűlés határozatait és a módosított alapszabályt teljesen alkalmas a magasabb szintű szövetségi munkára. A párt Központi Bizottsága a szövetségnek nem kíván részletekre menni és a módszerekre vonatkozó programot adni, hanem arra kéri a szövetséget, működjenek közre, hogy a pártunkhoz nem tartozó építészek is megértsék a párt céljait. Bizunk abban - mondotta -, hogy az építőművészek és az építőművész-szövetség az eddiginél nagyobb szerepet vállal és követel magának a szocializmus építésében.

A szövetség III. konferenciáját és a közgyűlést Trautmann Rezső építésügyi miniszter is üdvözölte, majd további felszólalások hangoztak el.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás 1959. október 27. 21 óra perc

/A magyar építőművészek.....3.folyt./

A vitában felszólalt Rados Kornél, az építőipari és közlekedési Műszaki Egyetem rektora, Pogány Ö. Gábor, a Képzőművészek Szövetségének főtájkára, Pintér Béla építész, Gábor László egyetemi tanár, Preisich Gábor, a Budapesti Városépítő Tervező Vállalat főépítésze, Zöldi Emil építészmérnök, Skola Lajos, a Középülettervező Vállalat igazgatója, Banyai Tibor és Bonta János építőművészek, továbbá ismertették Vékár Tibor építőművész hozzászólását, aki nem tudott megjelenni a konferencián.

A tanácskozás az Építőművészek Szövetsége 25 tagú vezetőségének megválasztásával ért véget. /MTI/

-o-o-o-o-

Hogyan jutott a szovjet űrállomásról a Földre a Hold tulsó feléről készített fénykép - Valószínűnek látszik, hogy csaknem teljes egészében krátermező borítja a tulsó oldalt

53

1959. október 27.

Százvezrek és milliók vizsgálják nálunk is rendkívül nagy érdeklődéssel azokat a képeket, amelyeket a szovjet űrállomás készített Hold-közelségben. Természetesen sokan kíváncsiak, hogyan jutott a Földre a fényképfelvétel. Ezzel kapcsolatban Holnár János, a Postakísérleti Intézet tudományos osztályvezetője, az Optikai és Kinoteknikai Tudományos Egyesület elnöke a következőket mondta a Magyar Távirati Iroda munkatársának:

- A feladat két részből állt, a képek felvételéből és a kép továbbításából a Földre. A felvételre vonatkozó a Szovjetunióból kapott első jelentések adnak felvilágosítást. A jelentés fotográfálást említi olyképpen, hogy az előhívás és a fixálás is az űrállomás belsejében történt. A fényképezés természetesen nem volt egyszerű feladat, hiszen ha szabad úgy kifejezni - a fényképezést is helyettesíteni kellett. Tehát: a felvevő objektívének iránybeállítása, élességbeállítás, az expozíció időmeghatározása, annak beállítása, továbbá a filmek kiemelése, illetve a feldolgozás hengerben történő előhívása mind automatizálva kellett, hogy történjen.

/folyt.köv./

/Hogyan jutott a szovjet....1.folyt./

A kép tárolására feltétlenül szükség volt. Ha a felvételt a Föld felüli oldalról történt volna, akkor a képet azonnal továbbítani lehetett volna. Ez azonban ebben az esetben nem volt lehetséges, mert a Föld árnyékolta az űrállomást, s így nem lehetett megvalósítani a rádió-összeköttetést. Amikor azután a Lunyik III. "kísérletéről" visszatért a Föld-közébe, akkor közölhetett meg a képnek a Földre történő közvetítése.

- A közvetítés egy, már régóta ismert eljárással kezdődik, a képtáviratozással. Ennek lényege a következő: a filmet egy kicsiny, 0.2 milliméter átmérőnél kisebb fénysugár világítja át, leggyakrabban úgy, hogy a filmet átütőző vékony műanyag-hengerre rögzítik. A henger lassan forog, hogy közben - csavarmentes tengely segítségével - lassu oldalmozgást is végez. Így, ha a fénysugár egy helyben áll, a talppontja a filmet spirál-vonalban járja körül. A fénysugár mögött fotocella van. Ismert dolog, hogy a fotocella a rájuto fény erősségével arányosan több vagy kevesebb villamosáramot ad. Tekintettel arra, hogy a fénysugár spirális körúljárása közben a filmnek mindig más pontját járja át, így az áthaladó fény erőssége is pontról-pontra változik. A henger egy teljes elmozdulása közben a fénysugár és a fotocella együttesen a film minden pontját szépen egymás után rakva elektromosan kiértékelik.

- Ez az eljárás széles körben, hazánkban is használatos, hiszen például Hruscsov elvtárs látogatásáról készült képek is képtávirón érkeztek hozzánk. Mirel van szó? Rádiónyelven azt az elektromos áramsorozatot, amit a fotocella útján nyertünk, ugyanúgy reájtetik rádióhullámra, - jelen esetben ultrarövidhullámra - mint ahogy azt a műsoros rádiónál a hanggal teszik.

- A Földre tehát a kép jeleivel modulált rádióhullám érkezik. Itt rendszeres rádióvevő segítségével a hangszóróból kiáradó hang helyett megkapjuk az eredeti kép-pontoknak megfelelő áramsorozatot, elektromos táviratot. A feladat most az, hogy ebből látható képet készítsünk. Ehhez még egy másik átalakító szerkezet szükséges, amely elektromos áramból fénypontokat alakít. Ezt régebben bonyolultan, ugyancsak másik forgóhengerrel, apró fényesővek segítségével oldották meg. Ma kényelmesebb átalakító eszköz áll rendelkezésünkre, a televízió ismert képeső. A képesőnek elektronsugara, az ugynevezett katódsugár váltja át a távirójel impulzusait az ernyő megfelelő helyén jobban, vagy kevésbé világító fénypontokká, úgy mint a televíziónál. Ebben az esetben azonban a nagy távolság miatt sokkal lassabban. A képesővén megjeleneő képet is lehet fotografálni, vagy más módon tárolni - hangzott a felvilágosítás.

/folyt.köv./

/Hogyan jutott a szovjet....2.folyt./

A képek szemléltetést természetesen foglalkoztatja az a kérdés is, hogy mit szólnak a csillagászok. Ezzel kapcsolatban dr. Kulín György csillagász, a Magyar Űrhajózási Bizottság elnöke a következőket mondta:

- A Föld felszínén a főbb jellegzetes képződmények a nagy kiterjedésű medencék, lánchegységek és gyűrűs hegységek, vagy kráterek. Ezek kialakulását tekintve semmi fizikai ok nem magyarázza, hogy eloszlásukban a Föld két féltékéje között különbség mutatkozik. Ezeknek a fő képződményeknek a tagoltságát a Föld felszínén uralkodó nagy hőmérsékleti ellentétek elősegítették. A Nap a Föld mindeket felett egyformán süti, tehát ez a hatás mindeket oldalon egyformán érvényesül. A felénk néző rész azonban még egy többlethatásnak is ki van téve. Az éjszakai és nappalok változása és a vele együtt járó mintegy 300 fokos hőingadozás 28 napon belül következik be. A felénk néző részen azonban ezennél a fogyatkozás jelenségei is bekövetkeznek időnként, amelyek azzal járnak, hogy ez a nagy hőingadozás pár óra alatt zajlik le. Elméleti következtetések szerint a gyors hőingadozás tehát a felénk néző oldalt jobban darcobolta, repesztette, mint a tulsó oldalt. Ezt természetesen 60.000-70.000 kilométerrel felvett kép nem tüntetheti fel. A közölt képhez azt a kommentárt olvashattuk, hogy a tulsó oldal egyhangúbb és felszíni képződményekben nem olyan változatos, mint az ismert oldal. Ez a benyomásunk, - természetesen csak a napilapokból ismert képek alapján és nem a tudományos folyóiratokból szent képek részletes elemzéséből - hogy ez a megállapítás főként a medencékre vonatkozik. A kép világos tényszerűen igazolja, hogy a tulsó oldal csaknem teljes egészében krátermezővel borított, hiszen az általunk ismert oldalon is a Föld világosabb, fényesebb részei jelzik a krátermezőt. Nagyon valószínűnek látszik, hogy az általunk ismert oldali krátermező nemcsak hogy éppen átnyulik a tulsó oldalra, hanem csaknem teljes egészében be is borítja azt. Úgy hisszük, ha nagyobb feloldás képességgel képvel, vagy közelebbről megismétlődik a fényképfelvétel, ez a feltevés igazolódni fog - hangzott a felvilágosítás. /MTI/

-o-o-o-o-

MUNKASZÁM:

A/86

FELVÉTEL:

634

Készítette:

STROHNE